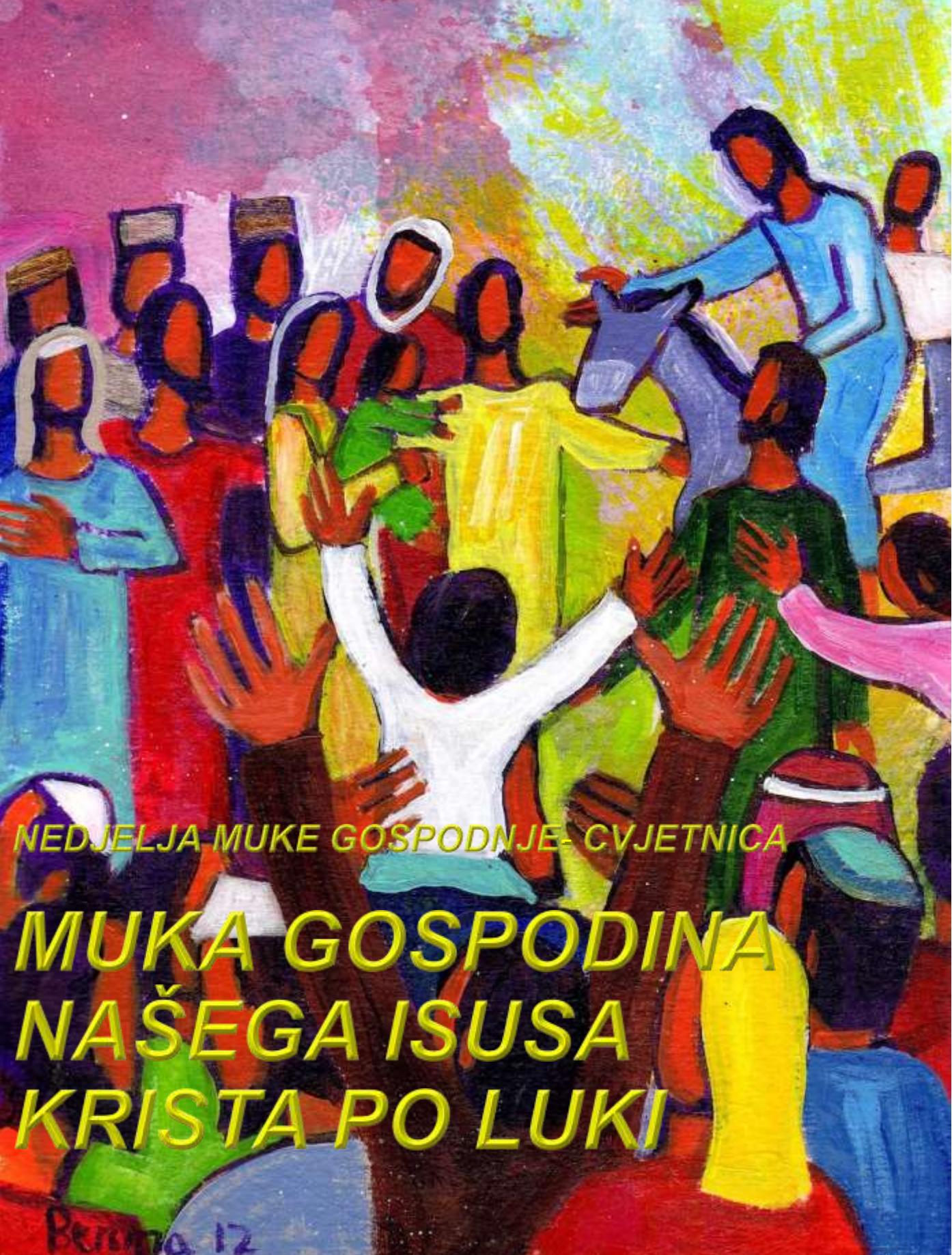

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

NEDJELJA MUKE GOSPODNE- CVJETNICA

**MUKA GOSPODINA
NAŠEGA ISUSA
KRISTA PO LUKI**

14 / 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 14 (395)
**NEDJELJA MUKE GOSPODNE -
CVJETNICA**
14. travnja 2019.

Kontakt:

o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
tel.: 22 712, 84 048;
e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica:
Bernadette Lopez, **NEDJELJA MUKE
GOSPODNE- CVJETNICA**
<http://www.evangile-et-peinture.org>

TRAVANJ

Ned 14. **NEDJELJA MUKE GOSPODNE-
CVJETNICA**
Valerijan, Tiburcije; Maksim

Pon.	15.	Krescencije; Anastazija; Bosiljka
Uto.	16.	Josip Benedikt Labre; Bernardica
Sri.	17.	Rudolf; Robert; Šimun; Inocent
Čet.	18.	VELIKI ČETVRTAK,
Pet.	19.	VELIKI PETAK (post i nemrs)
Sub.	20.	VELIKA SUBOTA

MEDITACIJA

Cvjetcnica

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA

Sluga Gospodnji

4

ČITANJA

*Muka Gospodina našega Isusa
Krista po Luki*

6

HOMILIJA

Cvjetcnica simbol svakog života

10

KATEHEZA

Sakrament pokore i pomirenja

12

Hrvatska marijanska svetišta

Svetište Majke Božje Goričke,
Baška, otok Krk

16

Mali vjeroučni leksikon

16

OBAVIJESTI

DUHOVNA OBNOVA ISPOVIJED

18

NAŠI POKOJNI

20

Cvjetnica

U nedjelju prije Uskrsa slavimo spomen na **Isusov svečani ulazak u Jeruzalem. 2. travnja godine 30.**

Narod je dočekao Isusa pozdravljajući ga maslinovim i palminim grančicama.

Naziv kao i običaj vjerničkog ophoda s palminim grančicama nastao je u Jeruzalemu u IV. stoljeću. Vjernici su se skupljali popodne na Maslinskoj gori gdje su slavili bogoslužje riječi. Uvečer su u procesiji s palminim i maslinovim grančicama ulazili u Jeruzalem. Običaj se raširio po cijeloj Crkvi. Uveden je blagoslov grančica na početku procesije. Blagoslovljene grančice, vjernici su nosili u svoje domove i na polja vjerujući da po molitvi Crkve Bog čuva njihove obitelji i posjede.

Maslinove grančice blagoslovljene na Cvjetnicu, spaljuju se i od njih se dobiva pepeo za obred pepeljenja na Čistu srijedu sljedeće godine.

Misnom slavlju na Cvjetnicu prethodi blagoslov i procesija s blagoslovljenim grančicama. Na procesiji s grančicama, ove godine (liturgijska godina C) čita se izvješće o Isusovu svečanom mesijanskom ulasku u Jeruzalem iz Lukina evanđelja

Na misi se svečano pjeva ili čita Muka Gospodina našega Isusa Krista po Luki.

Hosana! (hebrejski hoš'ana) znači *spasi nas!* (*pomozi!*). U Starom zavjetu to je vapaj Bogu ili kralju. (vidi Mihael br. 7-8/19). Hosana u današnjem Evanđelju upravljeno je Bogu u čije ime Isus dolazi u sveti grad.

Usklikom: *Blagoslovjen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovjeno kraljevstvo oca našega Davida koje dolazi!*, Isusovi sljedbenici su ispovijedali vjeru da je Isus Mesija kakav je obećan Davidu.

Isus je Kraljevski Mesija, ali ne u političkom smislu što pokazuje jašući na magarcu, životinji siromaha i pobožnih hodočasnika. On je donositelj mira. Njegovo Kraljevstvo nije od ovoga svijeta (Iv 18, 36). On donosi Kraljevstvo Božje.

Priredio Vinko Bakula

Sluga Gospodnji

Znam da se neću postidjeti

Na Cyjetnicu, kao i prošle nedjelje, prvo čitanje uzeto je iz drugog dijela Knjige proroka Izajije, Deuteroizajije. Odlomak je uzet iz *Treće pjesme o Sluzi Gospodnjem, patniku*.

Pročitani odlomak govori o ustrajnosti Sluge Gospodnjega u izvršenju povjerene zadaće. On se u potpunosti pouzdaje u Boga koji ga je „opremio“ potrebitim darovima govora, suosjećanja, slušanja, trpljenja i predanja Bogu i ljudima na koje pristaje iz čiste ljubavi prema onima kojima se predaje. Umjesto zahvalnosti i ljubavi uzvraćeno mu je patnjom koju on, s vjerom Boga, potpuno slobodno prihvata.

Prije Isusove muke, smrti i uskrsnuća Isusova, Židovi su na Mesiju primjenjivali proroštva o kralju i pobjedniku. Patnje iz pjesama primjenjivali su na židovski narod u babilonskom sužanjstvu. Kršćani pjesmu o Sluzi patniku razumijevaju kao proroštvo o Mesiji patniku. Sluga patnik je slika Isusa koji stoji pred smrtnom osudom i s povjerenjem u Oca prihvata muku i smrt za ljudе da bi ga proslavio.

Ponizi sam sebe...

Pavao poziva na poniznost i zajedništvo svoju zajednicu u Filipima. Potiče ih današnjim himnom o Kristu koji je bio jednak s Bogom, ali je uzeo ljudsko tijelo i prihvatio najsramotniju i najtežu smrtnu kaznu onoga doba. Svoju poniznost Isus je pokazivao svojim djelovanjem među „običnim“ ljudima, ribarima, seljacima, onima koji su smatrani grešnicima i izdajnicima. Prihvaćanjem osude i sramotne smrti potvrdio je sve ono što je govorio i kako je djelovao. Ta Isusova poniznost primjer je kako bi Filipljani, a i ostali kršćani trebali živjeti.

Nakon prvog dijela himna koji govori o poniznosti, slijedi drugi koji kaže „Zato Bog njega preuzvisi i darova mu ime... Gospodin“. Nakon poniženja Isus je vječno proslavljen.

Priredio Vinko Bakula

Krist uzor

Evangelje donosi čitav Lukin izvještaj o Kristovoj muci. No, valja uočiti da i Isusov mesjanski ulazak u Jeruzalem podsjeća na njegovo Utjelovljenje, budući da učenici kliču: „*Blagoslovjen kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!*“, što izravno podsjeća na anđeosku pjesmu iz Betlehema. Takav dakle Kralj, a u isto vrijeme krhki čovjek, podnosi muku.

U čitavu izvještaju, naviješta li se u cijelosti, valja primjetiti osobitu pažnju kojom Luka tumači događaje Isusove Pashalne večere koji su mnogo razrađeniji nego kod drugih sinoptika. Luki je osobito stalo do toga da prikaže da je doista riječ o židovskoj Pashalnoj večeri.

U samom trenutku Kristova razapinjanja, u Lukinom Evanđelju nema spomena o Isusovu vapaju: „*Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*“, nego Luka donosi riječi praštanja: „*Oče, oprosti im, ne znaju što čine!*“. Sličnu molitvu Luka stavlja i na usta prvomučenika Stjepana u Djelima apostolskim, pa ona postaje uzor i za kršćane dok su progonjeni. Sličan je slučaj i s povikom: „*Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!*“, jer Stjepan će uzviknuti: „*Gospodine Isuse, primi duh moj!*“.

Krist je svojim svjesnim poniženjem i trpljenjem, te predanjem u Očevu volju postao uzor kršćanima koji moraju zauzeti jednaki stav. Na koncu žene pripravljaju - miomirise i pomasti. Samo Luka koristi oba ova izraza, opisujući tako ukop Isusov na isti način kao što je opisan i ukop Davidov."

Služba riječi 259/10

PROCESIJA S GRANČICAMA**Evangelje:** Lk 19,28-40**Blagoslovjen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!****Čitanje svetoga evanđelja po Luki**

Uono vrijeme: Isao je Isus pred svima uzlazeći u Jeruzalem. Kad se približi Betfagi i Betaniji, uz goru koja se zove Maslinska, posla dvojicu učenika govoreći:

- Hajdete u selo pred vama. Čim uđete u nj, naći ćete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i dovedite. Upita li vas tko: 'Zašto drijesite?', ovako recite: 'Gospodinu treba.'

Oni koji bijahu poslani otidoše i nađoše kako im bijaše rekao. I dok su drijesili magare, rekoše im gospodari:

- Što drijesite magare?

Oni odgovore:

- Gospodinu treba.

I dovedoše ga Isusu i staviše svoje haljine na magare te posjednuše Isusa.

I kuda bi on prolazio, prostirali bi po putu svoje haljine. A kad se već bio približio obronku Maslinske gore, sve ono mnoštvo učenika, puno radosti, poče iza glasa hvaliti Boga za sva silna djela što ih vidješe:

- Blagoslovjen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!

Nato mu neki farizeji iz mnoštva rekoše:

- Učitelju, prekori svoje učenike.

On odgovori:

- Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje će vikati!

Riječ Gospodnja

Prvo čitanje: Iz 50, 4-7

Lica svojeg ne zaklonih od pogrda, ali znam da se neću postidjeti.

Čitanje knjige proroka Izajie

Gospodin Bog dade mi jezik vješt
da znam riječju krijepiti umorne.

Svako jutro on mi uho budi
da ga slušam kao učenici

Gospodin Bog uho mi otvoril
ja se ne protivih niti uzmicah.

Leđa podmetnuh onima što me udarahu,
a obraze onima što mi bradu čupahu,
i lica svojeg ne zaklonih

od pogrda ni od pljuvanja.

Gospodin Bog mi pomaže,
zato se neću smesti.

Zato učinih svoj obraz ko kremen
i znam da se neću postidjeti.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 22, 8-9.17-20.23-24

Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?

Koji me vide, podruguju se meni,
razvlače usne, mašu glavom:
„Uzdao se u Gospodina,
neka ga sad izbavi,
neka ga spasi ako mu omilje!“

Opkolio me čopor pasa,
rulje me zločinačke okružile.
Probodoše mi ruke i noge,
sve kosti svoje prebrojiti mogu.

Razdijeliše među se haljine moje
i za odjeću moju baciše kocku.
Ali ti, Gospodine, daleko mi ne budi;
snago moja, pohiti mi u pomoć!

A sada, braći ču svojoj navješćivati
ime tvoje,
hvalit ču te usred zbora.
„Koji se bojite Gospodina, hvalite njega!
Svi od roda Jakovljeva,
slavite njega!
Svi potomci Izraelovi,
njega se bojte!“

Drugo čitanje: Fil 2, 6-11

Ponizi sam sebe... zato Bog njega preuzvisi.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanim

Krist Isus, trajni lik Božji,
nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom,
nego sam sebe „oplijeni“ uzevši lik sluge,
postavši ljudima sličan;
obličjem čovjeku nalik,
ponizi sam sebe, poslušan do smrti,
smrti na križu.
Zato Bog njega preuzvisi
i darova mu ime,
ime nad svakim imenom,
da se na ime Isusovo prigne svako koljeno
nebesnikâ, zemnikâ i podzemnikâ.
I svaki će jezik priznati:
„Isus Krist jest Gospodin!“ –
na slavu Boga Oca.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 23,1-56

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Luki

Iustade sva ona svjetina.

Odvedoše ga Pilatu i stadoše ga optuživati:

- Ovoga nađosmo kako zavodi naš narod i brani davati caru porez te za sebe tvrdi da je Krist, kralj.

Pilat ga upita:

- *Ti li si kralj židovski?*

On mu odgovori:

- *Ti kažeš!*

Tada Pilat reče glavarima svećeničkim i svjetini:

- *Nikakve krivnje ne nalazim na ovom čovjeku!*

No oni navaljivahu:

- *Buni narod naučavajući po svoj Judeji, počevši od Galileje pa dovde!*

Čuvši to, Pilat propita da li je taj čovjek Galilejac. Saznavši da je iz oblasti Herodove, posla ga Herodu, koji i sam bijaše onih dana u Jeruzalemu.

A kad Herod ugleda Isusa, veoma se obradova jer ga je već odavna želio vidjeti zbog onoga što je o njemu slušao te se nadoao od njega vidjeti koje čudo. Postavljao mu je mnoga pitanja, ali mu Isus uopće nije odgovarao. A stajahu ondje i glavari svećenički i pismoznaci optužujući ga žestoko. Herod ga zajedno sa svojom vojskom prezre i ismija: obuče ga u bijelu haljinu i posla natrag Pilatu. Onoga se dana Herod i Pilat sprijateljiše, jer prije bijahu neprijatelji.

A Pilat dade sazvati glavare svećeničke, vijećnike i narod te im reče:

- *Doveli ste mi ovoga čovjeka kao da buni narod. Ja ga evo ispitah pred vama pa ne nađoh na njemu ni jedne krivice za koju ga optužujete. A ni Herod jer ga posla natrag nama. Evo, on nije počinio ništa čime bi zaslužio smrt. Kaznit ću ga dakle i pustiti.*

I povikaše svi uglaš:

- *Smakni ovoga, a pusti nam Barabu!*

A taj bijaše bačen u tamnicu zbog neke pobune u gradu i ubojstva. Pilat im stoga ponovno progovori hoteći osloboditi Isusa. Ali oni vikahu:

- *Raspni, raspni ga!*

On im treći put reče:

- *Ta što je on zla učinio? Ne nađoh na njemu smrtne krivice. Kaznit ću ga dakle i pustiti.*

Ali oni navaljivahu iza glasa ištući da se razapne. I vika im bivala sve jača. Pilat presudi da im bude što ištu. Pusti onoga koji zbog pobune i ubojstva bijaše bačen u tamnicu, koga su iskali, a Isusa preda njima na volju.

Kad ga odvedoše, uhvatiše nekog Šimuna Cirenca koji je dolazio s polja i stave na nj križ da ga nosi za Isusom. Za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim. Isus se okrenu prema njima pa im reče:

- *Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu dani kad će se govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše.' Tad*

će početi govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!' Jer ako se tako postupa sa zelenim stablom, što li će biti sa suhim?

A vodili su i drugu dvojicu, zločince, da ih s njime pogube. I kada dođoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zločince, jednoga zdesna, drugoga slijeva.

A Isus je govorio:

- Oče, oprosti im, ne znaju što čine!

I razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocke.

Stajao je ondje narod i promatrao. A podrugivali se i glavari govoreći:

- Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!

Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći:

- Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!

A bijaše i natpis ponad njega:

- Ovo je kralj židovski.

Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrdjivao:

- Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!

A drugi ovoga prekoravaše:

- Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini.

Onda reče:

- Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.

A on će mu:

- Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju!

Bijaše već oko šeste ure kad nasta tama po svoj zemlji – sve do ure devete, jer sunce pomrča, a hramska se zavjesa razdrije po sredini.

I povika Isus iza glasa:

- Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!
To rekavši, izdahnu.

Kad satnik vidje što se zbiva, stane slaviti Boga:

- Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik!

I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor video što se zbiva, vraćao se bijući se u prsa. Stajahu podalje i gledahu to svi znanci njegovi i žene koje su za njim išle iz Galileje.

I dođe čovjek imenom Josip, vijećnik, čovjek čestit i pravedan; on ne privoli njihovo odluci i postupku. Bijaše iz Arimateje, grada judejskoga i iščekivaše kraljevstvo Božje. Taj dakle pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.

Zatim ga skinu, povi u platno i položi u grob isklesan u koji još ne bijaše nitko položen.

Bijaše dan Priprave; subota je svitala. A pratile to žene koje su s Isusom došle iz Galileje: motrile grob i kako je položeno tijelo njegovo. Zatim se vrate i priprave miomirise i pomasti.

Riječ Gospodnja

Cvjetnica simbol svakog života

Udogađajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

Cvjetnica je neobičan blagdan: tu se dodiruju, dapače mijesaju, tolike suprotnosti: uzvik oduševljenja »hosana« s uzvikom mržnje »raspni ga«, trijumf i muka, ljubav i izdaja.

Sve je to sadržano i u liturgijskom slavlju Crkve. Rado se sjećamo procesija s maslinovim grančicama našega djetinjstva, ali u našim ušima odzvanja također bolna melodija muke. Dušu nam napunja miris proljeća, ali i miris cvijeća na Isusovu grobu. Sve to bez prijelaza, ispremiješano.

Promotrimo najprije Isusovu Cvjetnicu. U ovom danu nalazi se sažeto sav jeruzalemski period Isusova života, kao na jednoj fotografiji. Jeruzalem je mjesto velikih zbivanja, ali tri događaja možemo na poseban način istaknuti: ulazak u grad uz radosne povike, niz izdaja, na kraju smrt na križu.

Isusova Cvjetnica

Isusova cvjetnica počinje hosanom, radosnim usklicima, slavljem. Isus je volio Jeruzalem, oplakao ga je zajedno sa svim tragičnim ljudskim sudbinama u njemu. Rado bismo znali, je li bio sretan kad je ulazio u voljeni grad usred radosnih usklika, ili je već osjećao tjeskobu tragičnog svršetka? Je li ipak pomislio načas da su ga možda konačno shvatili, razumjeli njegovu poruku, povjerovali u njega građani također ovoga grada, kao što su mu vjerovali svojedobno Samarijanci, kad je čitav grad izišao da ga pozdravi, da ga pozovu u svoj grad i da ga tamo zadrže neko vrijeme? Ne znamo. No smijemo pretpostaviti da je sudjelovao u radosti toga jednostavnog naroda koji ga je dočekao uz veselje, svakako je pustio da se raduju, da viču, kliču, plešu oko njega, dapače, branio ih je od zlobnih napada farizeja.

Ali ovaj val radosti nije dugo potrajan. Tek što je ušao u grad, našao se suočen s napadima farizeja, s nizom većih i manjih izdaja. Juda se već cjenka s njegovim neprijateljima da ga izda, učenici su već pospani, narod već drugdje traži svoje

male radosti. Gdje su sada oni koje je ozdravio, koje je nahranio, koje je utješio? Gdje su mu prijatelji? Zatim dolaze osamljenost, tjeskoba, smrtni strah, poniženje od velikih svećenika, običnih vojnika, Pilata i Heroda, te na kraju stravična smrt, tragičan svršetak jednoga mladog, nedužnog života. Sve se to zbilo u Jeruzalemu u samo nekoliko dana. Cvjetnica nas podsjeća na sve to.

Svaki je ljudski život Cvjetnica

Zivot počinje bezbrižno, uz radosno isčekivanje, pun obećanja, snova i radosti. No, vedrinu djetinje bezbrižnosti uskoro zasjenjuju tmurni oblaci briga, neuspjeha i razočaranja odrasle dobi. Svatko od nas ima sličnih iskustava, kao Isus u Jeruzalemu: pokoja izdaja onih od kojih smo to možda najmanje očekivali, poniženja, samoča, nerazumijevanje i na kraju smrt. Između toga teče naš život koji prolazi brzo poput jedne nedjelje. U svakom životu ima svega: i radosti i žalosti, i Cvjetnice i Kalvarije. Ali bit će i uskrsnuća, i to nas jača na tom putu.

U avanturu svojega poziva krenuli smo radosna srca, s mnogo velikodušnosti. Voljeli smo svoj poziv, svoj posao, kao što je Isus volio svoj Jeruzalem. Sigurno, da smo u svojoj radnoj sredini doživjeli velike

milosti, radosti, mnogo razumijevanja. Ali tu smo vjerojatno doživjeli i najveća razočaranja, nesporazume, možda izdaje. Ne smijemo zaboraviti da je to i naše mjesto uskrsnuća, ako ustrajemo do kraja. Ustrajnost je velika krjepost: ne samo u cjelini našega poziva, nego i u svagdanjim dužnostima u obitelji, u radnoj sredini, u duhovnom životu. Evo malog primjera o važnosti ustrajnosti.

Svakog jutra u Africi se budi lav. Zna da mora juriti brže od gazele kako bi je uhvatio, jer bi inače umro od gladi. Svakoga jutra u Africi se budi i gazela. I ona zna da mora juriti brže od lava da spasi svoj život. Svakoga jutra kad se ti probudiš, ne pitaj jesи li lav ili gazela, nego počni juriti i trčati da preživiš. Budi ustrajan!

Ipak, jednu stvar ne smijemo zaboraviti ni u raspoloženju Cvjetnice: mi već živimo u doba nakon uskrsnuća. Mi već znamo da Cvjetnica, Kalvarija i Križ nisu posljednje postaje, nego da slijedi Uskrs. I kao što svakim danom pomalo umiremo, mi pomalo i uskršavamo i to čini život podnošljivim. Svako obraćenje, svaka sveta isповijed malo je uskrsnuće, svako dobro djelo učinjeno bratu ili sestri u potrebi jest blago sačuvano za uskrsni dan. Naša Cvjetnica traje, ali je već započeo i naš Uskrs.

Mihály Szentmártony: Pred otajstvom ljubavi,

Nadina Pascariu, Cvjetnica <https://www.artmajeur.com>

Sakrament pokore i pomirenja

Sakrament pokore i pomirenja

Grijeh je prije svega uvreda Boga, prekid zajedništva s njim, ali grijeh u isto vrijeme nanosi štetu i zajedništvu s Crkvom. Zato i obraćenje obuhvaća istodobno i Božje oproštenje i pomirenje s Crkvom; i to sakrament Pokore i Pomirenja izražava i liturgijski ostvaruje.

Bog jedini opršta grijeh

Bog jedini opršta grijeha. Budući da je Sin Božji, Isus veli za sebe: »Sin Čovječji ima vlast na zemlji otpuštati grijeha« (Mk 2,10); on tu božansku vlast i vrši: »Oprošteni su ti grijesi!« (Mk 2,5; Lk 7,48). I ne samo to, nego snagom svoje božanske vlasti on tu vlast daje i ljudima da je vrše u njegovo ime.

Krist je htio da svekolika njegova Crkva, u molitvi, životu i u djelovanju, bude znak i oruđe oprštanja i pomirenja što nam ga je on pribavio cijenom svoje krvi. Ipak je vršenje vlasti odrješivanja povjerio apostolskoj službi. Njoj je povjerena »služba pomirenja« (2 Kor 5,18). Apostol je poslan »u ime Kristova«, a »sam Bog po njemu potiče i preklinje: »Dajte, pomirite se s Bogom!« (2 Kor 5,20).

Pomirenje s Crkvom

Isus za vrijeme javnog života nije samo oprštao grijeha, nego je obznanjivao i učinak oprštanja: nakon udijeljenog oproštenja vraćao je bivše grješnike u zajednicu Božjeg naroda, iz koje su grijehom bili udaljeni ili isključeni. Jasan znak tome jest što Isus grješnike pripušta svome stolu; štoviše, sam sjeda za njihov stol. Taj postupak na iznenađujući način izražava Božje praštanje i ujedno povratak u krilo Božjega naroda.

Dajući apostolima udioništvo u moći oprštanja grijeha, Gospodin im također daje vlast da pomiruju grješnike s Crkvom. Toj crkvenoj dimenziji njihove službe najjasniji je izraz u Kristovoj svečanoj riječi Šimunu Petru: »Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima, a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima« (Mt 16,19). A ta služba »vezivanja i odrješivanja, predana Petru, očito je dana i apostolskom zboru združenom sa svojom Glavom«.

Riječi *vezati* i *odriješiti* znače: koga vi isključite iz svoga zajedništva, bit će isključen iz zajedništva s Bogom; koga vi ponovno primite u vaše zajedništvo, Bog će ga također primiti u svoje. *Pomirenje s Crkvom neodvojivo je od pomirenja s Bogom.*

Sakrament oproštenja

Krist je ustanovio sakrament Pokore za sve grješne članove Crkve, prije svega za one koji nakon Krštenja padnu u teški grijeh i tako izgube krsnu milost, nanoseći ranu i zajedništvo s Crkvom. Njima sakrament Pokore pruža novu mogućnost obraćenja i ponovnog dobivanja milosti opravdanja. Zato Oci Crkve predstavljaju ovaj sakrament kao »drugu dasku (spasa) nakon brodoloma gubitka milosti«.

Konkretni oblik kako je Crkva vršila ovu vlast primljenu od Gospodina, kroz vjekove se mnogo mijenjao. Pomirenje kršćana koji su nakon Krštenja počinili izrazito teške grijehе (npr. idolopoklonstvo, ubojstvo ili preljub) bilo je u prvim stoljećima vezano uz vrlo strogu disciplinu: pokornici su za svoje grijehе morali vršiti javnu pokoru, često i kroz više godina, prije nego bi primili pomirenje. Ovom »redu pokornika« (koji se odnosio samo na neke teške grijehе) grešnici su bili rijetko pripuštani, u nekim krajevima samo jedan put u životu. U 7. stoljeću irski su misionari, nadahnuti monaškom predajom Istoka, u kontinentalnu Europu donijeli »privatnu« praksu pokore, koja prije samoga pomirenja s Crkvom nije zahtjevala javno i dugotrajno vršenje pokorničkih djela. Od tada se sakrament obavlja na tajniji način između pokornika i svećenika. Ova nova praksa predviđala je mogućnost ponavljanja te je tako otvorila put učestalijem pristupa ovom sakramentu, dopuštajući da se u isto sakramentalno

slavlje uključi oproštenje teških i lakih grijeha. To je, eto, u glavnim crtama oblik pokore u Crkvi sve do naših dana.

U promjenama što ih je kroz vjekove doživjela disciplina i slavlje ovog sakramenta, raspoznaće se isto *temeljno ustrojstvo*. Obuhvaća dva jednako bitna elementa; s jedne strane tu su čini čovjeka koji se djelovanjem Duha Svetoga obraća: kajanje, ispovijed i zadovoljština; s druge strane, tu je Božje djelovanje po zahvatu Crkve koja po biskupu i njegovim prezbiterima u ime Isusa Krista daje oproštenje grijeha i određuje način zadovoljštine; ona također moli za grešnika i skupa s njim čini pokoru. Grešnik na taj način biva izlječen i ponovno vraćen u crkveno zajedništvo.

Obrazac odrješenja upotrebljavan u latinskoj Crkvi, izražava bitne elemente ovog sakramenta: milosrdni Otac izvor je svakog oproštenja. Po Pashi svoga Sina i daru svoga Duha te po molitvi i služenju Crkve, on izvršuje pomirenje grešnika:

*Bog, milosrdni Otac,
pomirio je sa sobom svijet
smrću i uskrsnućem svojega Sina,
i izlio je Duha Svetoga
za otpuštenje grijeha.
Neka ti po služenju Crkve
on udijeli oproštenje i mir.
I ja te odrješujem od grijeha tvojih
u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.*

Čini pokornika

Pokora obvezuje grešnika da dragovoljno prihvati sve njezine dijelove: u svom srcu kajanje, u svojim ustima isповјед; te u svom vladanju potpunu poniznost i plodnu zadovoljštinu.

Kajanje

Medju pokornikovim činima kajanje je na prvome mjestu. To je »bol duše i osuda počinjenog grijeha s odlukom više ne grijesiti«.

Kada proizlazi iz ljubavi prema Bogu, ljubljenom iznad svega, naziva se »savršenim kajanjem« (iz ljubavi prema Bogu, *contritio*). To kajanje opravšta luke grijehe; a postiže oproštenje i teških grijeha ako uključuje čvrstu odluku pristupiti sakramentalnoj isповједи, čim to bude moguće."

Kajanje zvano »nesavršeno« (*attentio*) također je dar Božji, poticaj Duha Svetoga. Nastaje kao posljedica promatranja odvratnosti grijeha ili iz straha od vječne osude i drugih kazni koje grešniku prijete (kajanje iz straha). Kada se tako potrese savjest, to može pokrenuti unutarnje mijenjanje koje će se, djelovanjem milosti, dovršiti u sakramentalnom odrješenju. Samim nesavršenim kajanjem, ipak, ne postiže se oproštenje teških grijeha, ali ono stvara raspoloženje da ga primimo u sakramantu Pokore.

mihail

Dobro je za primanje ovog sakramenta pripremiti se ispitom savjesti, u svjetlu Božje riječi. Za tu svrhu najprikladniji će se tekstovi naći u moralnoj katehezi evanđelja i apostolskih poslanica: u govoru na gori i apostolskim poukama.

Ispovijed grijeha

Ispovijed (priznanje) grijeha, i sa čisto ljudskog gledišta, oslobađa nas i olakšava naše pomirenje s drugima. Tim priznanjem čovjek se sučeljava sa grijesima zbog kojih se osjeća krivim; preuzima odgovornost za njih i na taj način se ponovno otvara Bogu i zajedništvu Crkve da sebi omogući novu budućnost.

Priznanje grijeha svećeniku bitni je dio sakramenta Pokore: »Pokornici moraju u isповједi nabrojiti sve smrtne grijehe kojih su svjesni nakon što su se pomno ispitali, čak i ako je riječ o najtajnijim grijesima i počinjenim samo protiv dviju zadnjih od Deset Božjih zapovijedi, jer ponekad ti grijesi teže ranjavaju dušu te su opasniji od onih koji se čine javno«:

Kad Kristovi vjernici nastoje isповјediti sve grijehe kojih se sjećaju, sve ih bez sumnje predočuju božanskom milosrđu da im ih oprosti. Naprotiv, koji rade drugačije te svjesno zataje neki grijeh, ne predlažu božanskoj dobroti ništa što bi im mogla po svećeniku oprostiti. Jer »ako se bolesnik stidi otkriti liječniku ranu, ovaj ne može liječiti što ne poznaje«.

Prema crkvenoj zapovijedi, »svaki vjernik, pošto je došao u godine rasuđivanja, obvezan je barem jedanput godišnje iskreno isповјediti svoje teške

grijehe». Tko je svjestan da je učinio jedan smrtni grijeh, ne smije primiti svetu pričest, pa makar osjećao veliko kajanje, a da prethodno nije primio sakramentalno odrješenje, osim ako se radi o teškom razlogu da se pričesti, a nije mu moguće pristupiti svećeniku. Djeca treba da pristupe sakramentu Pokore prije nego po prvi put prime svetu pričest.

Ispovijed svakodnevnih pogrešaka (lakih grijeha), premda nije nužno potrebna, Crkva je ipak živo preporučuje. Redovita isповјед lakingh grijeha pomaže nam da oblikujemo savjest, da se borimo protiv zlih sklonosti, da dopustimo Kristu da nas liječi te da napredujemo u životu Duha. Primajući češće po ovom sakramantu dar Očeva milosrđa, poticani smo da i sami budemo milosrdni poput njega:

Tko priznaje svoje grijeha i osuđuje ih, već djeluje s Bogom. Bog osuđuje tvoje grijeha, pa ako ih i ti osuđuješ, ujedinjuješ se s Bogom. Čovjek i grešnik su kao dvije stvari: čovjek je djelo Božje, a grešnik je djelo čovjekovo. Uništi što si ti učinio, da bi Bog spasio što je on učinio (...). Kad počneš osjećati odvratnost nad onim što si učinio, tada započinju tvoja dobra djela, jer osuđuješ svoja zla djela. Dobra djela započinju isповједu zlih djela. Činiš istinu i tako dolaziš k svjetlu."

Zadovoljština

Mnogi grijesi nanose štetu bližnjemu. Treba učiniti što je moguće da se šteta nadoknadi (npr. vratiti ukradene stvari, popraviti dobar glas oklevetanom, izlječiti rane). To je zahtjev obične pravednosti. Osim toga grijeh ranjava i

slabi samoga grešnika, kao i njegove odnose s Bogom i bližnjim. Odrješenje briše grijeh, ali ne popravlja sve nerede što ih je grijeh uzrokovao. "Grešnik, nakon što je rasterećen od grijeha, još treba ponovno steći puno duhovno zdravlje. Mora, dakle, učiniti nešto više da ispravi svoje krivnje: na prikladan način treba »zadovoljiti« ili »okajati« svoje grijeha. Ta zadovoljština zove se također »pokora«.

Pokora koju isповједnik nalaže treba voditi računa o osobnom stanju pokornika i tražiti njegovo duhovno dobro. Koliko je moguće, treba odgovarati težini i naravi počinjenih grijeha. Može to biti: molitva, milodar, djela milosrđa, usluga bližnjemu, svojevoljna odricanja, žrtve, te naročito strpljivo prihvaćanje križa koji moramo nositi. Takve nam pokore pomažu da se suočiličimo Kristu koji je bio pomirница za naše grijeha jednom zauvijek. One nam omogućuju da postanemo subaštinici uskrsloga Krista jer »s njime zajedno trpimo« (Rim 8,17):52

Zadovoljština, koju vršimo za svoje grijeha, i nije tako naša da ne bi bivala po Isusu Kristu: mi, iako sami od sebe ne možemo ništa, uz suradnju Onoga koji nas jača ipak možemo sve. Tako čovjek nema čime bi se hvalio, nego sva naša »slava« je u Kristu (...): u njemu pružamo zadovoljštinu donoseći »plodove dostojeće pokore« (Lk 3,8), i ti plodovi od njega imaju snagu, on ih prinosi Ocu, i po njemu su od Oca primljeni.

Hrvatska marijanska svetišta

Svetište Majke Božje Goričke - Baška, otok Krk

Svetište Majke Božje Goričke (Baška, otok Krk) jedno je od najstarijih Marijinih svetišta u Hrvatskoj. Potječe iz XI. stoljeća, a na sadašnjoj se lokaciji nalazi od XV. stoljeća. Smješteno je na brežuljku (povijesno zvanom »Grad«) koji dominira bašćanskom kotlinom nasuprot povijesnoj crkvici sv. Lucije gdje je pronađena Bašćanska ploča. Pogled seže preko otočića Prvića na Velebit i vrh Zavižan. Do svetišta se dolazi uskom asfaltiranim cestom, ali se preporučuje uspeti se zavjetnim stubama (ima ih 237) po kojima su postavljene postaje križnog puta, rad akad. kipara Tomislava Kršnjavoga. Ovo je glavno marijansko hodočasničko svetište Krčke biskupije i otoka Krka, a od davnina ovamo dolaze hodočasnici i iz podvelebitskog kraja sve do Karlobaga i ličkog kraja.

Predaja svjedoči da su bivši kip Majke Božje iz donje crkvice u Jurandvoru na čudesan način u tri navrata pronašla djeca pastiri na ovom brdu, a Gospa je čudesnim

znakom snijega početkom kolovoza (5. kolovoza – Gospa Snježna) označila mjesto gdje želi svoje svetište. Marijin kip koji potječe s kraja XV. stoljeća nepoznatog je autora, pozlaćen i okrunjen, a Gospa se klanja Djetetu koje mirno počiva na njezinim koljenima.

Glavni je oltar od kararskog mramora, a pokrajnji su oltari posvećeni sv. Josipu (lijevi) i sv. Ani (desni). Slike na tim oltarima djelo su poznatoga hrvatskog slikara iz Kune na Pelješcu Celestina Mate Medovića iz 1902. godine. Crkvu krasiti ljeplji kasetirani strop s gipsanim medaljonima, sa slikom Marijina krunjenja ponad oltara (I. Volarić). Uz oltarni zid nalaze se slike Marijina Navještenja (akad. slikar Ivica Blažić). Korske su klupe i propovjedaonica od orahova drva. Slike križnoga puta s posebnim izričajem djelo su amaterskog slikara, svećenika iz Rijeke, Adama Muchtina, rađene za vrijeme Drugoga svjetskog rata (1943. – 44.). Na stražnjem zidu crkve kompozicije su Isusova uzašašća, Marijina uznesenja i u sredini velika slika silaska Duha Svetoga nad apostole koji mole u zajedništvu s Marijom (slikar Matija Bradaška).

Ispred crkve je romanička loža sa zvonikom na preslicu. Staro zvono ima više od pet stotina godina (1594.), novo je izrađeno 2003. godine i posvećeno Ivanu Pavlu II. i njegovu boravku na otoku Krku. Svetište čuva zavjetne darove, znakove uslišanih molitava hodočasnika te nekoliko vrijednih glagoljskih misala i brevijara. Uz crkvu se nalazila stara bratovštinska kuća, a članovi bratovštine, čiji je statut iz 1425. godine najstariji glagoljicom pisani statut jedne bratovštine u Hrvatskoj, bili su i neki članovi obitelji krčkih knezova Frankopana. Dolaskom služe Božjega Mahnića na stolicu krčkih biskupa možemo reći da ovo Svetište započinje živjeti novim duhom započetim temeljtom obnovom Svetišta. Govorimo o važnoj obnovi kao prekretnici u razvoju. Pa se tako u Svetištu uz pučke pobožnosti i zavjetna hodočašća započinje okupljanjima pjevača, ministranata, bračnih parova, mladih... Od 1990. Svetište se temeljito obnavlja i gradi se Pastoralno-karitativno-socijalni dom u kojem djeluje i Terapijska zajednica "Savez". U Svetištu od tada ima stalno nastanjениh, a tu boravi i njegov rektor.

Osim Terapijske zajednice ovdje proteklih godina jača hodočasnički pastoral te se okuplja sve više ljudi, posebice na redovitim hodočašćima na Marijine svetkovine i blagdane (osobito na Veliku i Malu Gospu te na Pedesetnice).

Svetište danas

Od 2001. godine, kada je na svetkovinu Bezgrešnog začeća BDM, otvorena nova dvorana „Velikoga jubileja“ redovito se održavaju molitveno-evangelizacijski susreti. Povremeno se održavaju i evangelizacijski seminari, duhovne obnove i drugi susreti vjerskog i edukativno-preventivnog sadržaja. Mnogi dolaze i na duhovne razgovore, psihološku pomoć i podršku, isповijedi. Smještajni kapacitet centra je 30-ak osoba.

Može se pogledati i mali sakralni muzej ponad kojega se iza sakristije nalazi kapela sv. Leopolda Bogdana Mandića. U knjižari „Antun Mahnić“ mogu se kupiti knjige vjerskog sadržaja i uspomene Svetišta

Tekst i slike: <https://biskupijakrk.hr>

Mali vjeronaučni leksikon

Istočni raskol

Istočni raskol, veliki crkveni raskol kojim se 1054. godine, Istočna crkva definitivno odijelila od Zapadne crkve. Zbio se za pape Leona IX. i carigradskog patrijarha Mihajla Cerularija.

Uzroci raskola bili su jezične, kulturne, liturgijske, disciplinske, crkvenopolitičke i dogmatske naravi.

Dok je u zapadnoj liturgiji prevladavao gotovo isključivo latinski jezik, u bizantskoj liturgiji upotrebljavao se grčki (ali i drugi nacionalni jezici, staroslavenski, koptski, sirijski).

U Zapadnoj crkvi pravni način mišljenja prožeo je crkvene ustanove, dogme i moral, u Istočnoj crkvi prevladao je mistični duh.

U obje crkve polako se ustaljivala i različita disciplinska praksa (beskvasni kruh u zapadnoj, kvasni u istočnoj liturgiji; uvođenje celibata na kršćanskom Zapadu i ženidba svjetovnih svećenika na kršćanskem Istoku).

U Bizantu je car bio i crkveni poglavar (cezaropapizam), na Zapadu je prevladavala teorija o dvije vlasti, duhovnoj i svjetovnoj.

Uzrok je raskolu poglavito spor oko crkvenog primata. Dok je Rimska stolica po tradiciji isticala papinski primat, carigradski je patrijarh postupno počeo zahtijevati jednakost a potom i prvenstvo (ekumenski patrijarh).

Dogmatske razlike očitovale su se u prvom redu u učenju o odnosu Duha Svetoga prema Ocu i Sinu (Filioque).

U povijesti dviju crkava bilo je pokušaja uklanjanja raskola (unija), ali bez konačnog uspjeha. Papa Pavao VI. i carigradski patrijarh Atenagora dokinuli su 1964. godine, obostranu ekskomunikaciju kardinala Huberta i Mihajla Cerularija.

Nakon Drugoga vatikanskog koncila (1962.-1965.) dolazi do ekumenskog zbližavanja.

DUHOVNA OBNOVA

RAVNATELJSTVO POLICIJE

AMFITEATAR

Ponedjeljak, 15. travnja u 14,00 sati

Voditelj

prof. dr. Niko Bilić

USKRSNA ISPOVIJED

RAVNATELJSTVO POLICIJE

AMFITEATAR

Utorak, 16. travnja u 10,00 - 12,00 sati

MUP - SJEDIŠTE

KAPELANOV URED

Srijeda, 17. travnja u 10,00 - 12,00 sati

NAŠI POKOJNI

LUKA ŽIVKOVIĆ,

PU zagrebačka, 17.travnja 1992.

MATIJA KLAIĆ,

PU brodsko - posavska, Slavonski Šamac, 19. travnja 1992.

PAŠK GOJANI,

PU zagrebačka, 14. travnja 1994.

MARIO VUČKOVIĆ,

PU zagrebačka, 15.travnja 1994.

MARKO PAPAK,

PU brodsko - posavska, Slavonski Brod, 14. travnja 1995.

POČIVALI U MIRU!